

Het nagestreefde Groenkeurniveau is bereikt; bedrijven willen verder

'De vraag is: doen we het voor onszelf of voor de opdrachtgevers?'

Kan het Groenkeur-certificaat weg omdat het doel is bereikt of moet het juist verder worden ontwikkeld? De stemming in de sector varieert van kritisch tot enthousiast.

Auteur: Bart Mullink

Groenkeur is een initiatief van de sector om de kwaliteit van de bedrijfstak te verbeteren. 'In de vijftien jaar dat het bestaat, is dat heel succesvol gebeurd', zegt Groenkeur-directeur Dick Oosthoek. 'De kwaliteit in de markt kreeg er een enorme impuls door. Nu alle bedrijven op het vereiste hoge niveau zitten, kun je zeggen: ons doel is bereikt, we kunnen ermee stoppen. Maar je zult zien: als bedrijven er niets meer mee doen en het ook niet meer wordt gecontroleerd, zal het niveau op veel plaatsen geleidelijk weer onder druk komen te staan.'

De groene sector staat voor flinke nieuwe uitdagingen en kwaliteit is niet vanzelfsprekend geborgd. Reden om het keurmerk juist verder uit te breiden, denkt de afgelopen najaar nieuw aangetreden directeur. Dat verneemt hij ook vaak tijdens bedrijfsbezoeken, een belangrijk deel van

zijn werk. 'We kijken voortdurend wat we kunnen verbeteren, zodat de bedrijven stapjes vooruit kunnen blijven zetten.'

Een voorbeeld: het ISO 9001-certificaat, dat betrekking heeft op bedrijfsprocessen, is standaard in Groenkeur opgenomen. Eerder bestonden de beide certificaten naast elkaar, met onduidelijke verschillen. 'Inmiddels is ook duurzaamheid een belangrijk thema; bedrijven moeten daar iets mee. Naast ISO 9001 kunnen we wellicht ook duurzaamheidcertificaten toevoegen aan Groenkeur', overweegt Oosthoek. Hij denkt dan aan normen als ISO 14.001 (milieu), de CO2-prestatieladder en PSO (sociale duurzaamheid). 'De discussie gaat over de vraag: blijf je een kwaliteitslabel of staat het ook voor duurzaamheid?' Het primaire doel blijft wat hem betreft: 'Zorgen dat de kwaliteit van het geleverde werk goed is.'

Onderscheiden

Iemand als Henri Schuurman wordt er niet enthousiast van. De directeur van Sight Landscaping stelt: 'De vraag is: voor wie doen we het allemaal nog? Ik denk dat er weinig opdrachtgevers zijn die weten wat Groenkeur precies inhoudt en in hoeverre het een garantie biedt voor goed werk. We doen het dus vooral voor de branche zelf, en natuurlijk voor je eigen bedrijf, om je te onderscheiden. Maar de bedrijven die actief zijn op dezelfde markten als wij, hebben het keurmerk allemaal. Je kunt je afvragen wat het dan nog toevoegt. Je zult op een andere manier meerwaarde moeten bieden.' Kritische geluiden over Groenkeur klonken ook tijdens een recente rondvraag onder leden van brancheorganisatie Cumela. Ongeveer de helft van de geënquêteerde loonbedrijven zag er geen meerwaarde in voor het binnenhalen van werk.

Naast hun gebruikelijke loonwerk doen Cumelameden veel in de gww en ook in de groenvoorziening wordt vaak een graantje meegepikt. Soms is groenvoorziening ook onderdeel van bouwprojecten of civiele opdrachten, zij het – tot verdriet van de groenvoorzieners – te vaak als ondergeschoven kindje.

Oosthoek stelt vast dat Cumela op basis van de reacties geenszins concludeert dat het keurmerk dus overbodig is. 'Als ik het Cumela-artikel lees, zie ik dat mensen best positief zijn, maar ook verschillende kanten zien.' Geënquêteerden melden bijvoorbeeld dat de meeste opdrachtgevers het Groenkeur-certificaat niet eisen. Dan helpt het dus ook niet om opdrachten te krijgen, was de gedachte. En als dat de enige reden is om het keurmerk aan te vragen, is het nut inderdaad beperkt. Ad Karelse, adviseur managementsystemen bij Cumela, schetst in het artikel de optie om het keurmerk beter onder de aandacht te brengen bij opdrachtgevers, opdat die er vaker naar gaan vragen.

Verbeteren

Oosthoek onderstreept dat het certificaat aanvankelijk helemaal niet is ontwikkeld om als aanbestedingseis te dienen. Het is een initiatief van de sector met als doel de kwaliteit te verbeteren. Geleidelijk aan gingen opdrachtgevers van openbare werken het gebruiken als aanbestedingseis. Voor bedrijven in de groenvoorziening die zich richten op deze openbare aanbestedingen, werd het hierdoor vrijwel onmisbaar. Zonder Groenkeur is het vaak niet mogelijk om in te schrijven. 'Toch vraag ik me af', relateert Schuurman, 'of de opdrachtgevers het zullen missen als we ermee stoppen.' Referenties, emvi-bestekken en goede ervaringen bij eerdere projecten bieden volgens hem betere garanties voor goed werk.

Wichard de Vries van SG Groen Groep bestrijdt het nut van nieuwe aanbestedingsvormen niet, maar vindt Groenkeur ook dan blijvend waardevol. Niet dat hij verwacht dat potentiële klanten hem zullen benaderen omdat hij zo'n certificaat heeft. 'Maar we zien wel dat certificering een verplichting is in de professionele markt die wij bedienen.'

Het blijft, weet hij, een hulpmiddel om het kaf van het koren te scheiden. Tegelijk helpt het bedrijven om hun kwaliteit op niveau te houden en eventueel verder te verbeteren. Wel zou hij graag zien dat opdrachtgevers hun steentje bijdragen aan de mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering, door minder vaak alleen voor de laagste prijs te kiezen. 'Als je echt de maximale kwaliteit wilt, moet je de aanbesteding op een andere manier invullen, bijvoorbeeld door ook het plan van aanpak te laten meetellen.' Op dit gebied blijken de bedrijven die Stad+Groen sprak voor dit verhaal in elk geval geheel eensluidend.

De Vries ziet dezer dagen alvast volop kansen voor extra toegevoegde waarde bij aanbestedingen op het gebied van onkruidbestrijding, nu de methoden daarvoor een belangrijke maatschappelijke kwestie zijn geworden. Ook sociale duurzaamheid valt in meerwaarde uit te drukken, weet hij. Bijvoorbeeld als een bedrijf ook mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt kansen geeft.

Verslikken

Wat de openbare aanbestedingen betreft, blijkt het hoogtepunt voor Groenkeur trouwens in het verleden te liggen. Zagen groenvoorzieningsbedrijven een aantal jaren geleden nog in circa driekwart van de bestekken Groenkeur als harde eis, inmiddels is dat teruggelopen tot ruim de helft. Groenondernemer Goof Rijndorp, van Bras Fijnaart, heeft hiervoor een verklaring: 'Vaak wordt het als eis weggelaten om lokale ondernemers die geen

Groenkeur hebben iets te kunnen gunnen. Ik ken een voorbeeld van waartoe dit kan leiden. Dat was in mijn eigen gemeente. Een hoveniersbedrijf schreef in op een maibestek, waarbij ik dacht: die heeft zo iets nog nooit gedaan, die gaat zich hierin verslikken. Dat gebeurde. Het bedrijf is er bijna door ter ziele gegaan. Ik denk: had dan toch een Groenkeur-certificaat geëist. Niet alleen in het belang van de opdrachtgever, maar ook van de betrokken ondernemer. Dan zou dit hem bespaard zijn gebleven.'

Bedrijven die mikken op openbare aanbestedingen, noemen steevast de bestekeis als reden om Groenkeur hoe dan ook in huis te willen hebben. Voor Douwe Snoek van Snoek Hoveniers gaat het om af en toe een opdracht, want private opdrachtgevers zijn voor Snoek de primaire doelgroep. Die kijken volgens hem meer naar referenties en eerdere ervaringen met bedrijven. Het gaat om partijen als recreatieparken en andere grote bedrijven en instellingen. In deze markt zou Groenkeur vrijwel nooit een specifieke eis zijn. Wel telt natuurlijk de soort kwaliteit die met de certificering wordt beoogd. 'De motivatie om die te realiseren, zal op de eerste plaats vanuit jezelf moeten komen.' Groenkeur moet daarbij wat hem betreft geen doel zijn, maar een middel.

Wichard de Vries denkt over motivatie net zo en draait er tegelijk niet omheen dat Groenkeur voor hem wel degelijk een handig hulpmiddel is. 'Zeker, je kunt alles doen vanuit je eigen gevoel en interpretatie. Maar het is handig als je een leidraad hebt. Wij hebben er veel van geleerd; het helpt om je bedrijf te verbeteren.'

'Serieuze plus'

Reinald van Ommeren van Loohorst Landscaping blijft ook enthousiast. 'We zijn al heel wat jaren gecertificeerd. Ik ben zelf in een vroeg stadium

Wichard de Vries

Reinald van Ommeren

OOSTHOEK: IN GESPREK OVER DE TOEKOMST

Oosthoek is nu een paar maanden Groenkeur-directeur. Jarenlang was hij het gezicht van de Rabobank voor de groene sector. Voor deze bank was hij daarnaast een tijdje bezig om een lokale vestiging op de rails te helpen die na een fusie kampte met kwaliteitsproblemen. 'Groen en kwaliteit, daar draait het ook om in mijn huidige functie. Mijn ervaring komt dus goed van pas.' Een van de dingen die hij hoopt te bereiken, is dat de certificering behalve beter ook eenvoudiger wordt. 'Er zijn nogal wat keurmerken voor de branche. Ik wil graag verkennen hoe we die kunnen combineren. Dat maakt het simpeler en overzichtelijker voor iedereen.' Mogelijk is zo ook tegemoet te komen aan de roep van bedrijven om meer uniformiteit in de certificeringseisen bij groenaanbestedingen. 'Belangrijk is dat we het gesprek aangaan over dit soort veranderingen en de consequenties die ze kunnen hebben voor bedrijven.'

Henri Schuurman

Goof Rijndorp

Douwe Snoek

met ISO 9001. Inmiddels is dit certificaat integraal opgenomen in Groenkeur; wat hem betreft ook een denkbaar perspectief voor andere certificaten. Het is ook zijn ervaring dat Groenkeur op de particuliere markt een veel beperktere rol speelt. 'Over het algemeen geldt: hoe verder de opdrachtgever af staat van de terreininrichting, hoe minder deze vraagt om het keurmerk. Waarschijnlijk heeft dat te maken met onbekendheid.' Terwijl juist wie zelf niet boven op het werk zit, er volgens hem bij uitstek mee gebaat kan zijn. 'We moeten proberen de bekendheid verder te vergroten.' Dan is het lastig, ziet hij, dat de groene sector relatief klein is ten opzichte van andere spelers, zoals de bouw. 'We zijn er al een tijdje mee op gang en er zijn mooie slagen gemaakt, maar er mag nog best een tandje bij.'

Dat Groenkeur nog veel kan betekenen voor de kwaliteit, is voor Van Ommeren evident. Hij schetst hoe circa 60 procent van de boomplantplaatsen in meerdere of mindere mate niet op orde is, waardoor de ontwikkeling van bomen niet aan de verwachtingen beantwoordt. Ook bij de sterk in opkomst zijnde dak- en geveltuinen vindt hij het keurmerk van groot belang. 'Als je zorgt dat je conform Groenkeur je mensen goed hebt opgeleid, de juiste materialen gebruikt en de juiste werkwijze hanteert, kun je uitstekende daktuinen maken. Maar dat luistert wel heel nauw.' Volgens hem gaat het vooral mis bij de spelers die 'een beetje op het randje zitten' en bij opdrachtgevers die het groene deel van een project niet serieus nemen. 'We kennen allemaal wel de projecten waarbij riolering, grondwerk en verharding heel belangrijk worden geacht. Vervolgens moet er ook nog wat groen in. Juist daarom is het zo belangrijk dat we ons als sector professioneel neerzetten. Dit is waarvoor we het Groenkeur-certificaat zelf tot stand hebben gebracht.'

In de paar maanden sinds hij aan zijn nieuwe klus is begonnen, heeft Oosthoek vastgesteld dat Groenkeur daadwerkelijk een kwaliteitsgarantie inhoudt. 'De afgelopen twee jaar zijn bijna 100 projectlocaties onaangekondigd bezocht en de onderzoekers troffen geen gekke dingen aan. Zo zie je: als het bij een bedrijf intern op orde is, klopt het buiten ook.'

ooit nog betrokken geweest bij de totstandkoming van de norm. Dat was voor het onderdeel boomverzorging. Het is voor mij dus aardig gesneden koek. Ik zie er vooral een bevestiging in van hoe je vaktechnisch goed aan het werk bent. We gebruiken Groenkeur als leidraad voor onze projecten. Het biedt een serieuze plus op meer algemene kwaliteitsnormen.' Dat er weleens overlap is met andere kwaliteitsnormen, noemt hij onvermijdelijk. Voor de bedrijfsprocessen gold dat in het verleden

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-7377